

VII Українська олімпіада з лінгвістики

14—15 березня 2020 р.

Розв'язки задач особистого туру

В'єтнамська мова (молодші класи)

Назва місяця у в'єтнамській мові утворюється як **tháng** + *номер*, а назва дня тижня — як **thứ** + *номер*. Місяці починають рахувати з січня, а дні тижня — з неділі (хоча її назва в задачі й не представлена¹). Назви для чисел 11 і 12 утворюються як складені з 10 (**mười**) + 1 (**một**) або 2 (**hai**).

Загальна таблиця назв місяців і днів тижня (відповіді до завдань виділено кольором):

Номер	Місяці		Дні	
1	січень	tháng một		неділя
2	лютий	tháng hai	thứ hai	понеділок
3	березень	tháng ba	thứ ba	вівторок
4	квітень	tháng tư	thứ tư	серeda
5	травень	tháng năm	thứ năm	четвер
6	червень	tháng sáu	thứ sáu	п'ятниця
7	липень	tháng bảy	thứ bảy	субота
8	серпень	tháng tám		
9	вересень	tháng chín		
10	жовтень	tháng mười		
11	листопад	tháng mười một		
12	грудень	tháng mười hai		

¹ Насправді неділя у в'єтнамській мові має дещо інакше сформовану назву: **chủ nhật** — «день Бога».

Аймарська мова (молодші та старші класи)

Задача передбачає кілька можливих варіантів сформулювати правила, що не суперечать поданому матеріалу та ведуть до однакових відповідей. Один із таких варіантів наводимо нижче.

Будова слова: корінь — [множина] — особа — [емоційність]. Кінцеві **-a** кореня випадають, якщо після них іде суфікс особи (але не випадають, якщо наявний суфікс множини).

anata-	зіграти
juta-	прийти
suya-	зачекати

-t-	I «емоційна» (перед -wa) особа
-ta-	I «неемоційна» та II особа
-i-	III особа

-px-	множина
-wa	емоційність

Завдання 1:

7 **anatapxi** Вони зіграли.

8 **juttawa** Ти прийшов!

9 **suyapxta** Ми зачекали.
Ви зачекали.

Завдання 2:

10 Ти зіграв. **anatta**

11 Вони прийшли! **jutapxiwa**

12 Ми зіграли! **anatapxtwa**

13 Він зачекав. **suyi**

Інструменти (молодші та старші класи)

Завдання 1. Усі наведені в задачі речення передбачають виконання дії з участю певних інструментів (іменників в орудному відмінку). Інструменти речень першого типу можуть виступати підметами тих самих речень:

1. Новий ключ відімкнув двері.
2. Шліфувальна машина вирівнювала підлогу.
3. М'яч влучив у кошик.
4. Сокира розрубала дерево.

Інструменти з другої категорії не можуть виступати підметами:

5. * Виделка їла рис.
6. * Синя ручка написала роботу.
7. * Палиця побила небезпечного злочинця.
8. * Ключ дотягнувся до скрині.

Завдання 2:

9. * Ножиці вирізали сніжинки (2).
10. Важка табуретка підпирала двері (1).
11. * Міцна мотузка прив'язала собаку до паркану (2).
12. Ніж порізав руку Остапа (1).
13. Гумка легко стерла малюнок (1).
14. * Скотч приклеїв на дверях оголошення (2).

Нзаді (молодші та старші класи)

Між формами однини та множини змінюється лише перша літера іменника — префікс. Відповідність наведено в таблиці нижче.

Однина	Множина	Додатково
i-	a-	<i>не люди</i>
o-	a-	<i>люди</i>
o-	e-	<i>не люди</i>
e-	N-	—

Тут через **N** позначено носовий звук того ж місця творення, що й перший звук основи: **m** для губних (у задачі — *b, p*), **n** для передньоязикових (у задачі — *t, d*), **ŋ** для задньоязикових (у задачі — *k*). Крім того, **e** та **o** у префіксі асимілюють у **ε** або **ɔ** відповідно, якщо в основі є такий голосний.

Відповіді:

Однина	Множина	Переклад
iwɔ̃n	(1) awɔ̃n	кукурудза
ombvul	(2) embvul	парасолька
olyɛl	(3) ɛlyɛl	тигрова риба
ebaan	(4) mbaan	бамбук
olûm	(5) alûm	чоловік
edzuu	(6) ndzuu	земляний горіх
ɔtɔ́	(7) etɔ́	лук
(8) epwɔ̃n	mpwɔ̃n	образа
(9) ɔtwɔ̃m	etwɔ̃m	дах
(10) ogyòó	egyòó	гикавка
(11) ikyě	akyě	яйце
(12) ɛkéé	ɲkéé	листок
(13) ondzéé	andzéé	нзадієць
(14) osyén	ɛsyén	шип
(15) ɛbyém	mbyém	комар

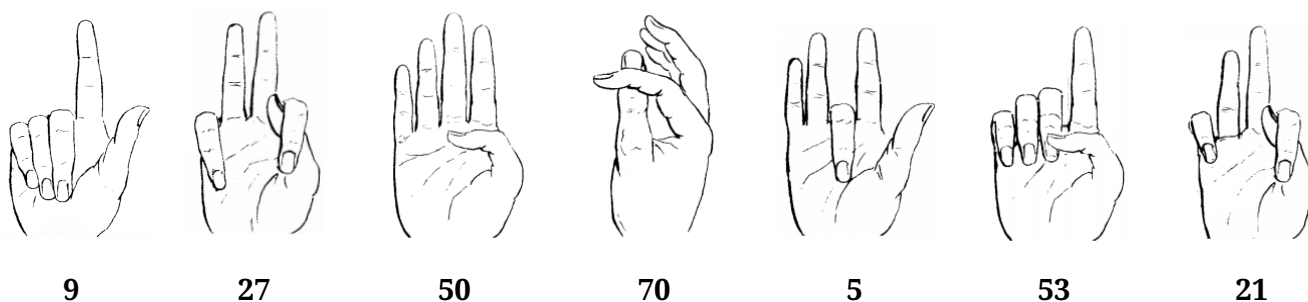
Лічба на пальцях (старші класи)

Розташування великого та вказівного пальців задає кількість десятків у числі, тоді як розташування решти трьох пальців задає кількість одиниць. Збираючи підказки з усіх завдань задачі, а також керуючись принципами «неперервності» жестів, складемо таблицю наявної інформації:

Десятки	Жест
0	Великий та вказівний пальці розігнуті.
2	Великий палець вкладений під вказівний.
5	Великий палець зігнутий, а вказівний розігнутий.
7	Вказівний палець боком торкається нігтя великого.
9	Вказівний палець вкладений під великий.

Одиниці	Жест
0	Усі три пальці розігнуто.
1	Мізинець зігнуто в середній фаланзі.
2	Мізинець і підмізинний пальці зігнуто в середній фаланзі.
3	Усі три пальці зігнуто в середній фаланзі.
4	Підмізинний і середній пальці зігнуто в середній фаланзі.
5	Середній палець зігнуто в основній фаланзі.
6	Підмізинний палець зігнуто в основній фаланзі.
7	Мізинець зігнуто в основній фаланзі.
8	Мізинець і підмізинний пальці зігнуто в основній фаланзі.
9	Усі три пальці зігнуто в основній фаланзі.

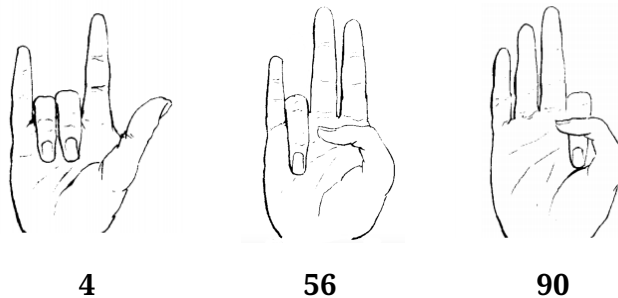
Завдання 1:

Завдання 2:

Одиниці	Опис жесту	Жест
2	Мізинець і підмізинний пальці зігнуто в середній фаланзі.	
20	Великий палець вкладений під указівний.	
57	Зігнуто великий палець і мізинець в основній фаланзі.	
78	Вказівний палець боком торкається нігтя великого, мізинець і підмізинний пальці зігнуто в основній фаланзі.	

Завдання 3:

Завдання 4:

Дев'ять по дев'ять і тричі чотири — це 93, і такому числу відповідає п'ять загнутих пальців — рука, що не бажає ділитися. Саме це припущення дозволяє розгадати останній жест із попереднього завдання.

Баскійська мова (старші класи)

При приєднанні другої основи остання приголосна першої змінюється за правилом:

- *d* та *g* переходять у *t*;
- подвоєна *r* переходить у неподвоєну.

Остання голосна першої основи змінюється так:

- якщо перша основа містить три склади, голосна зникає;
- якщо перша основа містить два склади, а голосна — *i* чи *u* (тобто має високе підняття), вона також зникає;
- якщо перша основа містить два склади, а голосна — *e* чи *o* (тобто має середнє підняття), вона змінюється на *a*.

Порядок основ: спершу означення, далі означуване поняття.

Відповіді:

№	Баскійською	Українською	Будова
1	abade	абат	—
2	kobretxe	мерія, ратуша	kobru адміністрація + etxe будинок
3	elizburu	прелат	eliza церква + buru голова
4	andre	жінка	—
5	otondo	хлібна кірка	ogi хліб + ondo поруч
6	zaltzain	конюх	zaldi кінь + zain охоронець, наглядач
7	buru	голова	—
8	antzarkume	гусеня	antzara гусак + kume дитинча
9	ari	професія	—
10	basaandre	лісовичка	baso ліс + andre жінка
11	erlaetxe	вулик	erle бджола + etxe будинок
12	kume	дитинча	—
13	artetxe	хлів, загін для овець	ardi вівця + etxe будинок
14	itsasondo	узбережжя, берег	itsaso море + ondo поруч
15	basazain	лісник	baso ліс + zain охоронець, наглядач
16	otso	вовк	—
17	bizitetxe	дім	bizite життя + etxe будинок
18	ondo	поруч	—
19	iturburu	джерело	iturri струмок + buru голова
20	zain	охоронець, наглядач	—
21	aldaetxe	роздягальня	alda зміна + etxe будинок
22	meatzari	шахтар	meatze шахта + ari професія